ואיבעיא לימא · כי פליג ר' יוסי עלייהו דרבנן דתנאי הוא הפקר (ת) **כגון דלא אפקריה אלא באפי תרי** · ותדהכי (הכי) קתני ר' יוסי במתניתין דתסור-דלא הוי הפקר כל זמן דלא אתא ליד זוכה אבל היכא דאפקריה באפי בי תלתא הוי הפקר-ואע"ג דלא אתא ליד זוכה וכי קתני דפטור מן המעשר דאפקריה באפי בי תלתא: **ור' יהושע בן לוי אמר דבר תורה אפי' כאדם הוי הפקר** · דאע"ג דלא הגיע לרשות זוכה הוי הפקר לאלתר: **ומה טעם אמרו כו' ושנים מעידין** · דאי ליכא אלא תרי כי זכי חד מאן מעיד עליה דהלה הפקירו ולעולם נאלתר הוי הפקר והיינו כרבנן דרבי יהושע בן לוי סבירא ליה כרבנן:

הדרן עלך אין בין המודר

איבעית אימא הא דאפקריה באנפי תרין והא דאפקריה באפי תלתא דאמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק "כל המפקיר: **בפני** שלשה הוי הפקר, **בפני** שנים לא הוי הפקר" ור' יהושע בן לוי אמר "דבר תורה אפילו באחד הוי הפקר" ומה טעם אמרו בשלשה? כדי שיהא אחד זוכה ושנים מעידין:

הדרן עלך אין בין המודר

פי' הרא"ש

איבעית אימא הא דאפקריה באפי תרי כו' · ואתי שפיר כרבי יוסי הא דקתני במתני' דלא הוי הפקר עד דאתי ליד זוכה ה"מ באפי תרי אבל באפי תלתא כיון דהוי הפקר הפקר מפורסם מודה רבי יוסי דלא מרשותו והוי הפקר ופטור מן המעשר והשתא דאתיא להכי בייתא דלעיל מלי לאוקמי כרבי יוסי דאפקריה באפי תלתא ורישא דתלתא דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק כל המפקיר באפי תלתא לא הוי הפקר · דכיון דליכא לאלתר הוי הפקר ואע"ג דלא אתא ליד זוכה אלא אחד בין אחר יכול לחזור בו משום דכיון דשבוע ושנה לא שכיחן לא נפיק מרשות מפקיר עד דאתי לרשות זוכה וכולה כדפרישית לעיל: ולענין הלכה בפלוגתייהו דר' יוחנן ור' יהושע בן לוי נקטינן כר' יהושע בן לוי דאמר דבר תורה אפי' באחד הוי הפקר ומה טעם אמרו בשלשה כדי שיהא אחד זוכה ושנים מעידים הילכך מדברי סופרים ליט הפקר עד שיפקיר בפני שלשה

וכן כתב הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות נדרים (הלכה טז): **הדרן עלך אין בין המודר**

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פ"ב מהל' נדרים הלכה טו סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רצא סעיף ו:

גליון

רבי כאב אונטיש מפקיר הפקר

תוספות

הא כגון דאפקריה בפני שלשה ואינו יכול לחזור בו · ודמי כאילו אתי לרשות זוכה והא דאית ליה דאינו דאפקר עד דאתי לרשות זוכה באפי תרי דיכול לחזור בו דאמר רבי יוחנן בפני שנים מיכא למימר דלמתי וגם סתם הפקר מועיל אפי' שלא בפני שלשה: **רבי יהושע** בן לוי אומר דבר תורה הפקר · אחד הוי הפקר · פר"ת דר' יוחנן סבר לה כרבי יוסי ורבי יהושע בן לוי והכי המוכה הוי הפקר לעניין זה שלא יוכל לחזור בו ומיהו הפקר הוי לאם אבל לפר"י דלעיל מלי לאוקמי כרבי יוסי דאפקריה באפי תרי דלא הוי הפקר עד דאתי ליד זוכה ומיהו הפקר הוי לאם אבל לפר"י דלעיל מלי לאוקמי כרבי יוסי דאפקריה באפי תרי דלא הוי הפקר עד דאתי ליד זוכה ה"מ באפי תרי אבל באפי תלתא כיון דהוי הפקר הפקר מפורסם מודה רבי יוסי דלא מרשותו והוי הפקר ופטור מן המעשר והשתא דאתיא להכי בייתא דלעיל מלי לאוקמי כרבי יוסי דאפקריה באפי תלתא ורישא דתלתא דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק כל המפקיר באפי תלתא לא הוי הפקר · דכיון דליכא לאלתר הוי הפקר ואע"ג דלא אתא ליד זוכה אלא אחד בין אחר יכול לחזור בו משום דכיון דשבוע ושנה לא שכיחן לא נפיק מרשות מפקיר עד דאתי לרשות זוכה וכולה כדפרישית לעיל: ולענין הלכה בפלוגתייהו דר' יוחנן ור' יהושע בן לוי נקטינן כר' יהושע בן לוי דאמר דבר תורה אפי' באחד הוי הפקר ומה טעם אמרו בשלשה כדי שיהא אחד זוכה ושנים מעידים הילכך מדברי סופרים ליט הפקר עד שיפקיר בפני שלשה

סבר כר' יוסי דלא פליג אר' יוחנן מידי (אלא) · מהכא שמעינן דדוקא [בקרקעות הוא דשייך] דמאות אבל במטלטלין הוי הפקר לאלתר אפי' בפני שנים ואפי' לפירוש ר"ת הלכתא כר' יהושע בן לוי דקיימי דכגון טוותיה ושוד ר' יהושע בן לוי ור' יוחנן הלכה כרבי יהושע בן לוי בכל מקום לשון הכא ר"ת מדפסקינן בפ' תפלת השחר (ברכות כח:) דלית (ליה) הלכתא טוותיה אלא בתרי והתם מפרש לה אבל בתחריני הלכתא דטוותיה דרבי יהושע בן לוי דלא מצריך תלתא מדרבנן אלא נבי מעשר וכדפרישית עכשיו אבל אם לא יפקיענו ממעשר אבל לא להפקיר כליו בשבת שלא יעבור על שביתת כלים וכן בהמה אלא כדפרישית ביום לבין עלמו שפיר דמי כדאמר פ"ק דשבת (דף יח:) גבי כלים דמפקר אפקריה ושמתא קאמר בכל מילי:

הדרן עלך אין בין המודר

הגהות הב"ח (ת) רש"י ד"ה ואיבעיא לימא הר"ל עם ד"ה כגון וכו' ותדהכי קתני כ"ל ותיבת הכי נמחק:

גליון השלם גמ' ור' יהושע כ"ל אמר · עיין שבת דף יח ע"ב תוד"ה דמפקרא · פסחים דף ד ע"ב תוד"ה דמדאורייתא ·